

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres referanse:
201913941-2
Dato: **21.04.2020**
Saksnr.: **2020/35324**
Dok.nr.: **4**
Saksbehandler:
Kjell-Ove Hauge

Nye Grødem kraftverk i Eigersund kommune - høring av konsesjonspliktavurdering

Det vises til brev fra NVE av 28.02.2020 vedrørende spørsmål om konsesjonsplikt etter Vannressursloven for Nye Grødem kraftstasjon i Eigersund kommune.

Tiltakshaver, Dalane Kraft, ønsker å erstatte to eldre kraftstasjoner (Honnefoss og Grødemfoss) med en ny Grødem kraftstasjon. De gamle kraftverkene er modne for opprusting og man ønsker både utskifting av vannvei og installasjon. Opprustingsplanen innebærer ingen nye reguleringer eller overføringer.

Rogaland fylkeskommune har vurdert saken som regional planmyndighet, friluftslivsmyndighet og kulturminnevernmyndighet.

Det er gjennom *Regionalplan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021* fastsatt nasjonale mål for vassdraget. Miljømålene fremgår i den nasjonale vanddatabasen www.vann-nett.no. Det er viktig at utbyggingen planlegges og gjennomføres slik at man unngår forringelse av miljøtilstanden, og at fastsatte miljømål for vassdraget opprettholdes (jfr. Klima- og miljødepartementets brev med nasjonale føringer for vannforvaltningen av 19. mars 2019).

Det framgår av meldingen at det er uklart om laks kan gå opp i Svåvatn og dermed inn til utløpet fra Grødem kraftstasjon eller om veifyllingen i Svåelva (fv 44) mellom vannet og sjøen danner et vandringshinder. Rogaland fylkeskommune er kjent med at det er observert gytegroper fra laks i området nær Grødemfoss kraftverk (informasjon fra Eigersund jeger- og fiskerforening i forbindelse med arbeidet med *Regionalplan for vannforvaltning*). Det anmodes derfor om at det innhentes nærmere kunnskap om laksebestanden i vassdraget og at det vurderes avbøtende tiltak for å hindre at kraftverket eller andre installasjoner utformes slik at det får negativ innvirkning på laksebestanden.

Det fremgår av meldingen at det foreløpig ikke er vurdert behov for et permanent deponi for tunnelmasser fordi tunnelstein «mest sannsynlig» vil kunne bli videreført til sand og singel. Både volum av massene og håndtering må konkretiseres bedre.

Tiltaksområdet omfatter deler av et viktig regionalt friluftsområde, jfr. *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024*. Planen er tilgjengelig på www.rogfk.no.

Tiltaksområdet omfatter også deler av et større område med registrering av den utvalgte naturtypen *kystlynghei* (klasse A –svært viktig verdi). Mer informasjon fins på www.temakart-rogaland.no og www.naturbase.no.

Når det gjelder kulturminner, skal det bemerkes at Grødemfoss kraftstasjon fra 1939 med bygg og rørgate framstår som et fint teknisk/industrielt kulturminne. Det går fram av meldingen at rørgaten skal rives, men det er uklart hva som skal skje med kraftstasjonsbygget. Grødemfoss er ikke blant de utvalgte kraftstasjonene i nasjonal oversikt over spesielt verdifulle kulturminner fra norsk krafthistorie. Vi kjenner heller ikke til at den har en historie som tilsier at den har regional verneverdi. Den kan imidlertid ha lokal kulturminneverdi, og det anmodes derfor om at NVE vurderer dette spørsmålet nærmere i dialog med Eigersund kommune.

Når det gjelder kulturminner for øvrig, er det ikke kjent automatisk freda kulturminner som vil komme i direkte konflikt med tiltaket. Vi vil minne om Kulturminnelovens § 8, 2. ledd som sier at dersom det påtreffes funn fra forhistorisk tid, må tiltakshaver stanse arbeidet og melde fra til vedkommende myndighet, her Rogaland fylkeskommune.

Fordi flere allmenne interesser kan bli berørt av tiltaket, anmoder Rogaland fylkeskommune om at saken blir vurdert for konsesjonsbehandling.

Hilsen
Steinar Eldøy
fagleder

Kjell-Ove Hauge
spesialrådgiver